अध्याय ४६ वा.

श्रीगणेशायनमः । श्रीसरस्वत्यै नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।
श्रीकुलदेवतायै नमः । श्रीसीतारामचंद्राभ्यां नमः ।
॥ श्रीसद्गुरुसाईनाथाय नमः ॥

धन्य श्रीसाई तुझे चरण । धन्य श्रीसाई तुझें स्मरण ॥
धन्य श्रीसाई तुझें दर्शन । जें कर्मबंधन मोचक ॥ १ ॥

जरी झालास अदृश्यमूर्ती । तरी धरितां भावभक्ति ॥
समाधिस्थ जागती ज्योती । सद्यःप्रतीती भक्तार्थ ॥ २ ॥

दोरी सूक्ष्म धरिसी ऐसी । पाहूं जातां दिसों ना देशी ॥
परी निजभक्तां खेंचून आणिशी । देशीं विदेशीं असो कीं ॥ ३ ॥

आणूनि सोडिसी पायापाशीं । प्रेमें धरिसी त्यां पोटाशीं ॥
माता जैसी निजबाळकासीं । तैसा तूं पोशिसी अवलीला ॥ ४ ॥

ऐसें कांहीं सूत्र चाळविसी । नकळे कोणा कोठें अससी ॥
परी परीणामीं वाटे मनासीं । आहेस कीं पाठीसीं भक्तांच्या ॥ ५ ॥

ज्ञानी, पंडित शहाणे सुतें । अभिमानें रुतती संसारगर्ते ॥
भोळेभावडे अज्ञानी नेणते । त्यां निजसत्ते खेळविसी ॥ ६ ॥

आतून सकल खेळ खेळसी । अलिप्ततेचा झेंडा मिरविसी ॥
करोनि अकर्ता स्वयें म्हणविसी । नकळे कवणासीं चरित्र तुझें ॥ ७ ॥

म्हणोनि कायावाचा मन । करूं तुझिया पायीं अर्पण ॥
मुखीं निरंतर नामस्मरण । होईल क्षालन पापाचें ॥ ८ ॥

सकामाचा पुरवीसी काम । निष्कामा देसी निजसुखधाम ॥
ऐसें गोड तुझें नाम । उपायसुगम सद्भक्तां ॥ ९ ॥

तेणें पापांचा होईल क्षय । रजतमजातील निःसंशय ॥
सत्व गुणाचा क्रमें उपचय । धर्मसंचय स्थापाळी ॥ १० ॥

धर्मवृत्ती होतां जागृत । वैराग्य येई मागें धांवत ॥
नामशेष विषय होत । तात्काळ प्रकटत निजज्ञान ॥ ११ ॥

विवेकेंसीं लाभतां ज्ञान । स्वस्वरूपीं अनुसंधान ॥
तेंच गुरुपदीं अवस्थान । पूर्ण गुर्वर्पण या नांव ॥ १२ ॥

मन साईपदीं अर्पण । जाहलें याची एकच खूण ॥
साधक होय शांति मवण । उल्हासेंसंपूर्ण निजभक्ति ॥ १३ ॥

सप्रेम गुरुभक्ति या नाव धर्म । अवघा तो मीच हें ज्ञानवर्म ॥
विषयीं अरती वैराग्य परम । संसारा उपरम ते ठायीं ॥ १४ ॥

ऐसिया भक्तीचा महिमा धन्य । केलिया जीवेंभावें अनन्य ॥
शांती विरक्ति कीर्ति या तीन । जियेच्या आधीन सर्वदा ॥ १५ ॥

गुरुभक्ति ऐसी जयासी । उणें कैचें तरी तयासी ॥
इच्छील जें जें अपुले मानसीं । तें तें अप्रयासीं लाधेल ॥ १६ ॥

ऐसिया त्या भक्तीपासीं । ब्रह्मस्थिति तों आंदणी दासी ॥
तेथें कोणी न मोक्षापुसी । तीर्थें पायासीं लागती ॥ १७ ॥

पूर्वोक्त अध्यायीं जाहलें कथन । दीक्षितांचें भागवत वाचन ॥
नवयोगियांचें भक्तिवर्णन । चरणदर्शन साईचें ॥ १८ ॥

साई भक्त आनंदराव । पाखाडे जयालागीं उपनाव ॥
कथिलें तयांचें स्वप्न लाघव । भक्तीचें वैभव साईच्या ॥ १९ ॥
साई ज्यास घेती पदरीं । तो घरीं असो वा द्वीपांतरीं ॥
तया सन्निध अष्टौ प्रहरीं । वसे निर्धारी श्री साई ॥ २० ॥
भक्त जेथें जेथें जाई । तेथें तेथें कवण्याही ठायीं ॥
आधींच जाऊन उभा राही । दर्शन देई अकल्पित ॥ २१ ॥
ये अर्थींची अभिनव कथा । कथितों तुम्हां श्रोतयां करितां ॥
विस्मय वाटेल श्रवण करितां । आनंद चित्ता होईल ॥ २२ ॥
येथील साई मुखींचीं अक्षरें । भावें सेवितां श्रवणद्वारें ॥
समाधि सौख्य फिरे माघारें । स्वानंदें तरतरे सद्भक्त ॥ २३ ॥
जेथ प्रतिपदीं चमत्कारता । ऐसी ही गोड कथा परिसतां ॥
आप आपणा विसरेल श्रोता । अळोट गहिंवरता दाटेल ॥ २४ ॥
काकासाहेब दीक्षितांचा । ज्येष्ठ पुत्र बाबू याचा ॥
नागपूरीं व्रतबंध साचा । करावयाचा निश्चय ॥ २५ ॥
नानासाहेब चांदोरकर तयांचाही ज्येष्ठ पुत्र ॥
तयाच्याही लग्नाचा विचार । जाणें ग्वाल्हेर शहरासीं ॥ २६ ॥
मौंजीबंधन झालीया पाठीं । ग्वाल्हेरीस लग्नासाठीं ॥
काकामुळें व्हावी न खोटी । होतें हें पोटीं नानांच्या ॥ २७ ॥
नागपुराहूनि ग्वाल्हेरीस । काकानें यावें स्वस्थ मानस ॥
ऐसिया धरिलें सुमुहूर्तास । जो कीं उभयतांस सोईचा ॥ २८ ॥
नंतर साईचे दर्शनास । लग्नाच्याही आमंत्रणास ॥
नानासाहेब भक्तावतंस । पातले शिरडीस उत्साहें ॥ २९ ॥

१ भक्तांत श्रेष्ठ–भक्तमणी.

काकासाहेब तेथेंच होते । नाना जाऊन मशीदीतें ॥
बाबांस निमंत्रिती लग्नातें । कर संपुटांतें जोडून ॥ ३० ॥

तंव बाबा बरें म्हणती । सवें शाम्यांस नेई वदती ॥
पुढें दो दिवसीं काकाही पुसती । बाबांस आमंत्रिती मुंजीतें ॥ ३१ ॥

त्यांसही बाबा तैसेंच वदती । शाम्यास नेई म्हणती संगती ॥
काकासाहेब आग्रह करिती । स्वयें येण्याप्रती बाबांस ॥ ३२ ॥

तयावरीही तात्काळ उत्तर । काशीप्रयाग करूनि सत्वर ॥
शाम्याचेही येतों अगोदर । मज काय उशीर यावया ॥ ३३ ॥

आतां श्रोतीं या शब्दांवर । देऊन चित्त व्हावें अर्थपर ॥
पहावया तयाचें प्रत्यंतर । बाबांची सर्व व्यापकता ॥ ३४ ॥

असो भोजन झालियावर । माधवराव करिती विचार ॥
एकदां पदरीं पडतां ग्वालेर । काशी मग काय दूर असे ॥ ३५ ॥

रुपये खर्चास घेतले शंभर । नंदरामाचे उसनवार ।
गेले बाबांचा घ्यावया रुकार । पुसती अति आदरपूर्वक ॥ ३६ ॥

आतां लग्ना मुंजी निमित्त । घडतसे जाणें ग्वालेरीपर्यंत ॥
काशी गया प्रसंगोपात्त । साधावी उचित वाटे मना ॥ ३७ ॥

तरी देवा पडतसें पाया । करूनि येऊं का काशीगया ॥
बाबांनीं आज्ञा दिधली जावया । माधवरायास आनंद ॥ ३८ ॥

आणीक वरतीं वदले तयासी । जावगें तरी तूं काय पुससी ॥
सहज घडे जें अप्रयासी । अचूक तें निश्चयेसीं साधावें ॥ ३९ ॥

असो ऐसी आज्ञा झाली । माधवरावानीं गाडी केली ॥
वाट कोंपरगांवाची धरली । गांठ तव पडली आप्पांची ॥ ४० ॥

---

१ माधवराव देशपांड्यांस. २ शिर्डीचा नंदराम मारवाडी. ३ आपा कोते.

आणावयास अपुली नात । आपा जात चांदवडा प्रत ॥
ऐकूनियां ती काशीची मात । उडी ते टाकीत तांग्यांतुनी ॥ ४१ ॥
करावया काशी प्रवास । पैसा जरी नव्हता गाठीस ॥
माधवरावासारखा सहवास । आपा कोत्यांस त्यागवेना ॥ ४२ ॥
माधवरावांनीं दिधला धीर । आपा कोत्यांस मग काय उशिर ॥
आनंदें गाडींत बैसले सत्वर । प्रसंगतत्पर होऊनी ॥ ४३ ॥
आपा कोते पाटील सधन । परी न मार्गी पैशाचें साधन ॥
तदर्थ त्यांचें काशी प्रयाण । चुकेल ही दारुण चिंता तया ॥ ४४ ॥
वाहत्या गंगेचिया आंत । हात धुवावे आलें मनांत ॥
माधवरावासारखी सोबत । साधाची मनोगत आपाचें ॥ ४५ ॥
असो ही त्याची वेळ जाणून । वेळीं तयासीं धीर देऊन ॥
माधवरावांनीं सवें नेऊन । काशी त्या घडवून दीधली ॥ ४६ ॥
पुढें ते गेले नागपुरास । मुंजीचिया समारंभास ॥
काकासाहेब माधवरावांस । देती खर्चावयास दोनशें[1] ॥ ४७ ॥
तेथून गेले ग्वाल्हेरीस । तेथील लग्नसमारंभास ॥
नानासाहेब माधवरावांस । देती ते समयास शंभर[2] ॥ ४८ ॥
नानांचे व्याही श्रीमंत जठार । तयांनींही दिधले शंभर ॥
ऐशियारीती प्रेमसंभार । झाला गुरुबंधूवर नानांच्या ॥ ४९ ॥
काशीस मंगळ घाटावर । जडावाचें कोरींव सुंदर ॥
लक्ष्मी-नारायणाचें मंदिर । जयाचे हे जठार मालक ॥ ५० ॥
अयोध्येंतही श्रीराममंदिर । जठारांचें आहे सुंदर ॥
दोन्हीही क्षेत्रीं आदरसत्कार । तयांचे मुनीमांवर सोंपविला ॥ ५१ ॥

---

१ दोनशें रुपये. २ शंभर रुपये.

ग्वाल्हेरीहून मथुरे गेले । सर्व ओझें[1] विनीवाले[2] ॥
पेंढारकरही होते आले । तिघेही परतले तेथून ॥ ५२ ॥

माधवराव आणि कोते । तेथून प्रयागा झाले जाते ॥
रामनवमीच्या उत्सवातें । अयोध्ये आंतौते प्रवेशले ॥ ५३ ॥

दिन एकविस तेथें राहिले । महिने दोन काशींत काढले ॥
चंद्रसूर्य ग्रहण झालें । दोघे मग निघाले गयेस ॥ ५४ ॥

गयेंत ग्रंथी ज्वराची साथ । गल्लोगल्लीं जन सचिंत ॥
ऐसी तेथें परिसिली मात । असतां अग्निरथांत दोघांनीं ॥ ५५ ॥

अग्निरथ स्टेशनांत । येऊन थांबतां पडली रात ॥
तेथेंच मग धर्मशाळेंत । दोघेही स्वस्थ विसावले ॥ ५६ ॥

असो होतां प्रातःकाळ । भेटीस आला गयावळ ॥
तो वदे करा उतावळ । यात्राही सकल चालली ॥ ५७ ॥

माधवराव उद्विग्न चित्त । तयांलागीं हळूच पुसत ॥
येतों परी ज्वराची साथ । तुमचिया वस्तींत आहे का ॥ ५८ ॥?

मग तो तया देई उत्तर । येऊनि पहा कीं हो तेथवर ॥
तेथें नाहीं तसला प्रकार । चला मजबरोबर निःशंक ॥ ५९ ॥

असो पुढें हे दोघेजण । गयावळाचे येथें जाऊन ॥
पाहूनि त्याचें सदन विस्तीर्ण । प्रसन्नांतःकरण जाहले ॥ ६० ॥

प्रसन्नतेचें आणीक कारण । ते जों तेथें बैसती जाऊन ॥
समोर बाबांची छबी पाहून । माधवराव गहिंवरून दाटले ॥ ६१ ॥

---

१ पळसप्याचे ओझे आडनांवाचे इनामदार. २ हे नानासाहेबांचे साडू. ३ हे नानासाहेबांचे जामात.

नव्हतें कधींही ध्यानी मनीं । गयेसारिख्या दूर ठिकाणीं ॥
पडेल साईची छबी नयनीं । आश्चर्य मनीं दोघांच्या ॥ ६२ ॥

माधवराव अति गहिंवरले । आनंदाश्रू नयनीं लोटले ॥
कां हो आपण रडूं लागले । ऐसें त्यां पुसिलें गयावळें ॥ ६३ ॥

कांहीं एक नसतां कारण । माधवराव करितां रुदन ॥
गयावळ होय संदेहापन्न । जाहला उद्विग्न मानस ॥ ६४ ॥

गयेमाजी ग्रंथिज्वर । कैसी यात्रा घडेल निर्धार ॥
माधवरावा मनीं हा विचार । गयावळ फार चिंतावला ॥ ६५ ॥

आधींच आपण कळविलें होतें । कीं ग्रंथिज्वर नाहीं येथें ॥
तरीही आपण करितां चिंतेतें । आश्चर्य आम्हातें वाटतें ॥ ६६ ॥

नसेल आम्हावरी विश्वास । पुसून घ्याना या अवधियांस ॥
येथें न भीति तुमचिया केसास । पाणी कां डोळयांस आणितां ॥६७॥

घेतला ग्रन्थीचे साथीचा धसका । मोडली ज्याचे धैर्याची बैसका ॥
म्हणून रडे हा यात्रेकरू देखा । ऐसा हा एकसारखा निष्कारण॥६८॥

म्हणोनि गयावळ करी समजी । माधवरावाचे मनामाजी ॥
माझ्या आधींच माउली माझी । कैसी ही आजि यजपुढें ॥ ६९ ॥

"काशी प्रयाग करोनि सत्वर । शाम्याच्याही येतों अगोदर" ॥
हे जे बाबांचे पूर्वील उद्गार । तें हें प्रत्यंतर मूर्तिमंत ॥ ७० ॥

छबी बाबांची डोळ्यासमोर । दिसतां गृहप्रवेशाबरोबर ॥
पाहूनि हा अकल्पित प्रकार । वाटला चमत्कार अत्यंत ॥ ७१ ॥

कंठी प्रेमाचा गहिंवर । डोळां आनंदाश्रूंचा पूर ॥
ठवले रोमांच सर्वांगावर । फुटला पाझर घर्माचा ॥ ७२ ॥

ऐसी माधवरावांची स्थिति । गयावळाचे विपरीत चित्तीं ॥
ग्रंथि ज्वराची पडली भीति । म्हणोनि हे रडती सत्य वाटे ॥७३॥

शामाच पुढें जिज्ञासा प्रेरित । गयावळासी पृच्छा करीत ॥
कैसेनि ही तुम्हांसी प्राप्त । कथा हें साद्यंत आम्हातें ॥ ७४ ॥

पुढें गयावळ सांगूं लागला । समग्र वृत्तांत माधवरावाला ॥
बारा वर्षांमागें जो घडला । नवलाव झाला परिसा तो ॥ ७५ ॥

एक ना दोन तीनशें नोकर । गयावळाचे पगारदार ॥
मनमाड आणि पुणतांब्यावर । यात्रा सविस्तर नोंदीत ॥ ७६ ॥

यात्रेकरूंची लावावी सोय । गयावळांचा नित्य व्यवसाय ॥
चालले असतां ऐसें कार्य । गयावळ हा जाय शिरडीतें ॥ ७७ ॥

साई समर्थ मोठे संत । ऐसी त्यानें परिसिली मात ॥
व्हावें तयांच्या दर्शनें पुनित । धरिला हा हेत तयानें ॥ ७८ ॥

घेतलें साईबाबांचें दर्शन । करूनियां पायांचें वंदन ॥
छबी तयांची व्हावी संपादन । इच्छाही निर्माण जाहली ॥ ७९ ॥

होती माधवरावापाशीं । छबी एक टांगिली भिंतीशीं ॥
गयावळ मागूं लागला तियेसीं । पुसूनि बाबांशीं ती दिधली ॥८०॥

तीच कीं ती आपुली छबी । तीच गयावळ हें मग आठवी ॥
तेथेंच बाबा कैसें मज पाठवी । कैसें मज भेटवी दीर्घकालें ॥ ८१ ॥

वस्तुस्थिती पाहूं जातां । बारा वर्षांमागील वार्ता ॥
कोण किमर्थ कीं ही स्मरता । कधीं न चित्ता आठवली ॥ ८२ ॥

परी बाबांची अगाध लीला । तेथेंच पाठविलें शामाला ॥
तेथेंच दिधलें निजदर्शनाला । गयावळही धाला अत्यंत ॥ ८३ ॥

हीच कीं दिधली अपुले येथून । साईबाबांची आज्ञा घेऊन ॥
याच गयावळा लागून । जाहलें स्मरण शामास ॥ ८४ ॥

यांचेच येथें पूर्वी आपण । उतरलों होतों शिरडीस घेऊन ॥
यानींच बाबांचें करविलें दर्शन । जाहलें स्मरण गयावळा ॥ ८५ ॥

मग परस्पर कृतोपकार । नाहीं आनंदा पारावार ॥
ठेविली उत्तम व्यवस्था फार । त्यांनीं गयेवर शामाची ॥ ८६ ॥

तया घरची काय श्रीमंती । दारीं जयाचे झुलती हत्ती ॥
आपण पालखीमाजी बैसती । शामास बैसविती हत्तीवर ॥ ८७ ॥

आनंदें विष्णुपदावर जाऊन । पूजासंभार सर्व घेऊनी ॥
घातलें देवास अभिषेक स्नान । केलें पिंडप्रदान यथाविधी ॥ ८८ ॥

जाहलें मग ब्राह्मण संतर्पण । नैवेद्य समर्पणपूर्वक भोजन ॥
आनंदें झाली यात्रा संपूर्ण । घेतली करवून बाबांनीं ॥ ८९ ॥

असो या सर्व कथेचें सार । सार्थ बाबाचे मुखोद्गार ॥
अनुभवा येती अक्षरें अक्षर । प्रेमही भक्तांवर अनिवार ॥ ९० ॥

हें तर काय भक्तप्रेम । इतर जीवांसही देखत सम ॥
तयांसीं ही तादात्म्य परम । आवड ही निःसीमतयांची ॥ ९१ ॥

कधीं लेंडीहून मशीदीयेतां । सहज मार्गें चालतां चालतां ॥
कळप एकादा शेळ्यांचा भेटतां । परमानंदता बाबांस ॥ ९२ ॥

तंव त्या समस्त कळपांवरून । निज अमृत दृष्टी फिरवून ॥
त्यांतून कधीं एक व दोन । शेळया ते निवडून काढित ॥ ९३ ॥

धणी मागेल जी ती किंमत । बाबा तत्काळ देऊनि टाकित ॥
कोंडाजीचे पाशीं ठेवित । ऐसी ही पद्धत बाबांची ॥ ९४ ॥

एके दिवशीं शेळ्या दोन । किंमत बत्तीस देऊन ॥
बाबा आले खरीदून ॥ सकळां लागून आश्चर्य ॥ ९५ ॥

पडतां या दोनी दृष्टी । अवचित आवडी उपजली पोटीं ॥
जाऊनियां तयांचे निकटीं । पाठी थोपटी तयांची ॥ ९६ ॥

पशु जन्मीं देखूनि उभयतां । कृपा उपजली साई समर्था ॥
स्थिती पाहोनि कळवळले चित्ता । प्रेमोद्रेकता दाटली ॥ ९७ ॥

घेवोनियां तयांसीं जवळी । साई प्रेमें तयां कुरवाळी ॥
साश्चर्य झाली भक्तमंडळी । पाहोनि नव्हाळी बाबांची ॥ ९८ ॥

पूर्वजन्मींचा लोभ परम । स्मरला साईस आलें प्रेम ॥
पाहूनि तयांचा पशुजन्म । कळवळा अप्रतिम उपजला ॥ ९९ ॥

दोन रुपये जीची किंमत । तीन अथवा चार तिजप्रत ॥
देती बाबा सोळा हें विपरीत । पाहोनि हो चकित तात्यांना ॥ १००

"देई वाणी घेई प्राणी" । ऐसें प्रत्यक्ष देखूनि नयनीं ॥
तात्यासह माधवरावांनीं । धिक्कारिली करणी बाबांची ॥ १०१ ॥

दोहोंचे मोला सोळा कां देती । बाबांस पैशाची किंमत का नव्हती ॥
कीं ते यथेच्छ कांहीं तरी करिती । ऐसीही उपपत्ती बैसेना ॥१०२॥

दोघे अंतरीं बहु चडफडती । ऐसा कां बाबा हा सौदा करिती ॥
दोघेही बाबांस दूषण देती । ही काय रीती सौद्याची ॥ १०३ ॥

ऐसे कैसे बाबा फसले । पाहूं अवघे लोक तें जमले ॥
बाबा अंतरीं स्वस्थ ठेले । जणों न हरवलें यत्किंचित ॥ १०४ ॥

---

१ तात्या गणपत पाटील कोते.

जरी हे दोघे ऐसे कोपले । बाबांस दूषण देऊं सरले ॥
तरी न बाबा यत्किंचित ढळले । अचल ठेले शांती सुखें ॥ १०५ ॥

मग आदरोनि विनयवृत्ती । दोघेही ते बाबांस पुसती ॥
ही काय उदारपणाची रीती । रुपये बत्तीस गेलेना ॥ १०६ ॥

केवळ पैशाचा तो प्रश्न । परिसोनि साई हास्यवदन ॥
मनीं म्हणे हे वेडे जन । कैसें त्यां समाधान करावें ॥ १०७ ॥

परी बाबांची शांती विलक्षण । स्थैर्य न ढळे अणु प्रमाण ॥
हेंच परम शांतीचें लक्षण । आश्चर्य अवघेजण करिती ॥ १०८ ॥

क्रोध नाहीं जयाच्या गांवीं । परमशांतीच जो अनुभवी ॥
भूतमात्रीं जो भगवंत भावी । कैशी त्या शिवाची अविवेकता ॥१०९॥

विवेकदृष्टीचे जे निघडे । क्रोध येऊं न देती पुढें ॥
विचारें जैं हा प्रसंग जडे । भांडार उघडे शांतीचें ॥ ११० ॥

अल्लामालिक निरंतर ध्यान । तयाचें काय वानू महिमान ॥
चरित्र अगाध आणीक गहन । अतिपावन हितकर ॥ १११ ॥

ज्ञान गर्भ वैराग्यनिधी । निजशांतीचा जो उदधी ॥
करुणा परिपूर्ण जयाची बुद्धि । वदला त्रिशुद्धी तें परियेसा॥११२॥

पाहूनियां दोघांचा आग्रह । बाबांनींही केला निग्रह ॥
ज्या मज बसाया ठाव ना गृह । त्या मज संग्रह किमर्थ ॥ ११३ ॥

म्हणाले जाऊनि दुकानांत । आधीं आणा डाळ विकत ॥
चारा शेरभर त्यां मनमुक्त । मग द्या त्या परत धनगरा ॥ ११४ ॥

---

१ अकल्पित.

आज्ञेनुसार मग तात्काळ । शेळ्यांस खावूं घातली डाळ ॥
मग कांहींही न दवडितां वेळ । पाठविल्या परत कळपांत ॥ ११५ ॥

मूर्तिमंत परोपकार । तो हा प्रत्यक्ष साईअवतार ॥
तयास तात्या, शामा, वा इतर । काय सुविचार सुचवितील ॥११६॥

डाळ चारवूनि परमप्रीती । पाहूनि शेळ्या पावल्या तृप्ती ॥
मग म्हणती या धनिया प्रती । घेवोत विश्रांती कळपांत ॥११७॥

रुपये गेले रुपया परी । शेळ्या गेल्या फुकटवारी ॥
पुढें गत जन्मीची नवलपरी । कथिली सारी बाबांनीं ॥ ११८ ॥

जैसा तात्या तैसाच शामा । दोघांवरीही बाबांचा प्रेमा ॥
तयांचिया कोपोपरमा । कथिति मनोरमा आख्याइका ॥ ११९ ॥

साई स्वयें होऊनि आपण । दोघांलागी करिती निवेदन ॥
शेळ्यांचें पूर्वजन्माचें कथन । श्रोतांही श्रवण कीजे तें ॥ १२० ॥

पूर्वजन्मीं यांचें सुदैव । तेव्हां हे जीव होते मानव ॥
मजपाशींच बसावया ठाव । कर्मप्रभाव यांना हीं ॥ १२१ ॥

या ज्या शेळ्या दिसती तुम्हां । होते हे बंधू पूर्वजन्मा ॥
भांडतां परस्पर झाली सीमा । ते या परिणाम पावले ॥ १२२ ॥

बंधू बंधूंत आरंभीं प्रेम । एकत्र अशन[1] शयन नेम ।
नित्य चिंतिती कुशल क्षेम । एकात्मतापरम उभयांसी ॥ १२३ ॥

ऐसे दोघे जरी सहोदर । कर्मधर्मसंयोग दुर्धर ॥
द्रव्यलोभ अति भयंकर । पाडिलें वैर परस्परीं॥ १२४ ॥

---

१ जेवणखाण.

ज्येष्ठ बंधू महा आळसी । कनिष्ठ व्यवसाई अहर्निशी ॥
तेणें जोडिल्या द्रव्य राशी । मत्सर ज्येष्ठांसी संचरला ॥ १२५ ॥

काढूनियां टाकावा कांटा । मग द्रव्याचा नाहीं तोटा ॥
ऐसिया विचारें आडवाटा । आवडल्या ज्येष्ठा धनलोभें ॥ १२६ ॥

धनमोहें दृष्टि प्रतिबंध । डोळे असतां जाहला अंध ॥
विसरला बंधुप्रेमसंबंध । जाहला सन्नद्ध तद् घाता ॥ १२७ ॥

परम कठिण भा ११ब्गधभो उपजला निष्कारण वैरयोग ॥
फुटले गुप्त कपटप्रयोग । लोभावेगें अनावर ॥ १२८ ॥

होतें त्यांचें आयुष्य सरलें । बंधुत्वप्रेम समूळ विसरले ॥
दुराभिमानें अत्यंत खवळले । वैरीसे झगटले परस्पर ॥ १२९ ॥

सोटा हाणोनियां माथा । एकानें दुजिया पाडिलें खालता ॥
तेणें कुऱ्हाडीचिया आघाता । सरसा निज भ्राता मारिला ॥ १३० ॥

मग ते दोघे पडले मूर्छित । छिन्न भिन्न रुधिरोक्षित ॥
अल्पावकाशें असुविरहित । पावले पंचत्व दोघेही ॥ १३१ ॥

ऐसा त्याचा होतां अंत । प्रवेशले ते या योनींत ॥
ऐसा यांचा हा वृत्तांत । स्मरला मज साद्यंत तयां पहातां ॥१३२॥

ते कृतकर्म भोगावयासी । आले शेळीचिया जन्मासी ॥
अवचित कळपांत देखतां त्यांसीं । प्रेमावेशीं आलों मी ॥ १३३ ॥

म्हणून खर्चोनि पल्लवचे दाम । वाटलें तयांसी द्यावा विश्राम ॥
तुमचिया मिषें तयांचें कर्म । आडवें कीं ठाम तयांपुढें ॥ १३४ ॥

शेळियांलागीं दया पोटीं । परी तुमचिया आग्रहासाठीं ॥
मीही जाहलों कबूल शेवटीं । द्यावया त्यापाठीं भनगरा ॥ १३५ ॥

---

१ लोभाचा झटका.

असो येथें संपली कथा । क्षमा करावी मजला श्रोतां ॥
पुढील अध्याय पुढां परिसतां । आनंद चित्ता होईल ॥ १३६ ॥

तोही परम प्रेमभरित । तेंही साईमुखींचें अमृत ॥
हेमाड साई चरणीं विनत । होऊनि विनवीत श्रोतयां ॥ १३७ ॥

इतिश्री संतसज्जन प्रेरिते । भक्त हेमाडपंत विरचिते ।
श्री साईसमर्थ सच्चरिते । काशीगयागमन अजाजन्म कथनं नाम
षट्चत्वारिंशोऽध्यायः संपूर्णः ॥

श्रीसद्गुरुसाईनाथार्पणमस्तु । शुभंभवतु ॥

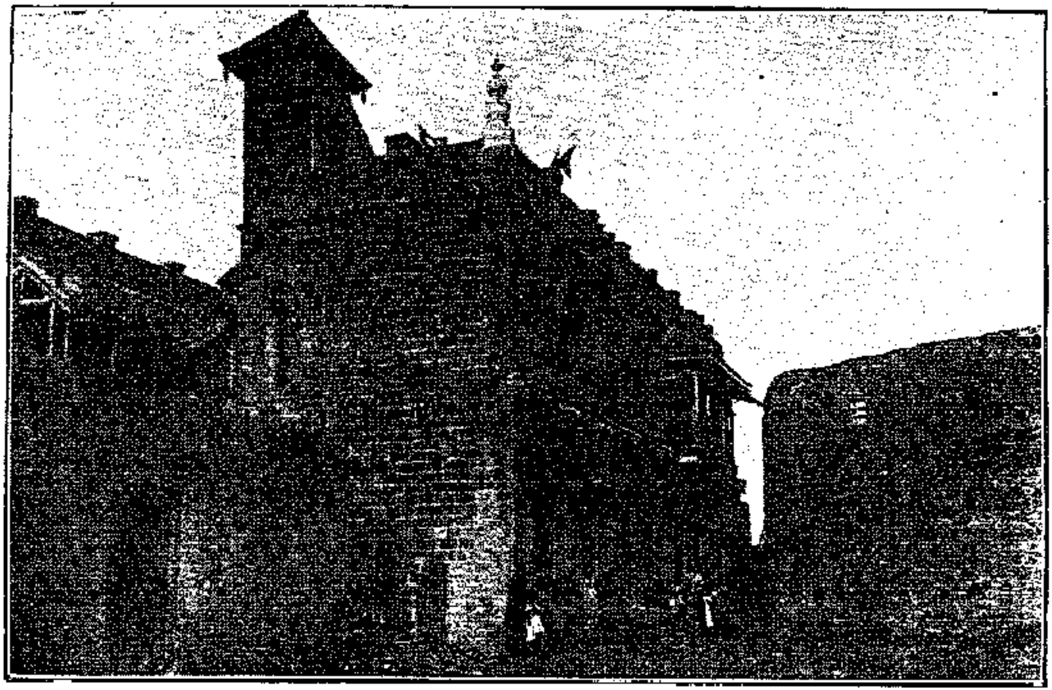

समाधीगृह शिरडी